

477

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 2 sierpnia 1996 r.

w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane nie będące budynkami, służące obronności Państwa oraz ich usytuowanie.

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 i z 1996 r. Nr 100, poz. 465) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie ustala ogólne warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane nie będące budynkami, zwane dalej „objektami budowlanymi” albo „budowlami”, służące obronności państwa, urządzenia związane z tymi obiektami przeznaczone do wykorzystania techniki i sprzętu bojowego, uzbrojenia i łączności, a także innych technicznych systemów służących procesom szkoleniowym Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, oraz usytuowanie tych obiektów.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu i budowie nowych obiektów budowlanych oraz przy przebudowie, rozbudowie i modernizacji już istniejących.

§ 3. Warunki, o których mowa w § 1, ustala się dla następujących obiektów budowlanych terenowej bazy szkoleniowej:

- 1) garnizonowych obiektów szkoleniowych,
- 2) poligonowych obiektów szkoleniowych.

§ 4. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) pole robocze — wydzieloną część poligonu (placu ćwiczeń) przeznaczoną do szkolenia wojsk, w szczególności strzelnice, czołgowiska, rejonu upadku pocisków, pas ćwiczeń taktycznych,
- 2) plac ćwiczeń (poligon) — teren określony granicami, odpowiednio przygotowany i wyposażony w urządzenia do szkolenia wojsk, przeprowadzania badań uzbrojenia, sprzętu technicznego, amunicji, materiałów wybuchowych i specjalnych środków bojowych,
- 3) strefa strzelań — teren pola roboczego obiektu szkoleniowego, wraz ze strefami bezpieczeństwa znajdującymi się w granicach administracyjnych placu ćwiczeń,
- 4) oś strefy strzelań — linię geometryczną dzielącą pole robocze obiektu szkoleniowego, symetrycznie i w swoim przedłużeniu stanowiącą podstawę do wytyczenia stref bezpieczeństwa i zakazu,
- 5) strefa bezpieczeństwa — rejon, który ma zapewnić bezpieczeństwo uczestników procesu szkolenia

oraz osób postronnych na wyznaczonym terenie, znajdującym się w granicach placu ćwiczeń,

- 6) strefa zakazu — rejon, w którym zakazana jest budowa obiektów przeznaczonych dla stałego lub okresowego zakwaterowania i pobytu ludzi oraz do przechowywania materiałów wybuchowych, toksycznych, promieniotwórczych i łatwo palnych,
 - 7) linia (rubież) wyjściowa — prostą prostopadłą do osi strefy strzelań, położoną przed linią otwarcia ognia,
 - 8) linia (rubież) otwarcia ognia — prostą prostopadłą do osi strefy strzelań, wytyczającą stanowiska ogniowe lub przednią granicę zezwalającą na użycie uzbrojenia lub innych technicznych środków rażenia, położoną pomiędzy linią (rubieżą) wyjściową a linią (rubieżą) przerwania ognia,
 - 9) linia (rubież) przerwania ognia — prostą prostopadłą do osi strefy strzelań, oznaczającą bezwzględny zakaz używania uzbrojenia, położoną pomiędzy linią (rubieżą) otwarcia ognia a rejonem rozmieszczenia celów,
 - 10) rejon rozmieszczenia celów — obszar usytuowania urządzeń technicznych do imitowania sytuacji taktycznej oraz zbierania danych i oceny trafień według wymagań stosowanych „Programów strzelań rodzajów wojsk”,
 - 11) stanowisko dowodzenia — wydzielony rejon, wraz ze środkami łączności, obserwacji i innymi urządzeniami technicznymi, zapewniającymi skuteczne nadzorowanie i kierowanie użyciem uzbrojenia w ramach przepisów bezpieczeństwa obowiązujących na poszczególnych terenowych obiektach szkoleniowych i usytuowany na linii wyjściowej lub w jej pobliżu, lecz nie przed tą rubieżą,
 - 12) płaszczyzna strefy strzelań — teren ukształtowany według projektu tej strefy,
 - 13) kulochwyty — wał ochronny, wykonany w postaci wysokiego nasypu ziemi, znajdujący się za ostatnią linią celów na strzelnicy, służący do chwywania (zatrzymywania) pocisków wystrzelonych w kierunku tarcz.
- § 5. Wybierając teren pod lokalizację obiektu budowlanego terenowej bazy szkoleniowej należy brać pod uwagę:
- 1) kierunek osi strefy strzelań zapewniający wymagania „Programu strzelań rodzajów wojsk” oraz usytuowanie strefy bezpieczeństwa i strefy zakazu,
 - 2) usytuowanie osi stref strzelań, które na obiektach wielostrefowych powinny przebiegać równolegle

do siebie, z zachowaniem tego samego kierunku strzelań i linii (rubieży) otwarcia ognia usytuowanej wzdłuż jednej (wspólnej) prostej,

- 3) konieczność ograniczenia uciążliwości dla otoczenia zewnętrznego, właściwego zabezpieczenia ochrony środowiska naturalnego i zagrożenia pożarowego; do uciążliwości dla otoczenia zewnętrznego zalicza się w szczególności:
 - a) szkodliwe promieniowanie i oddziaływanie pól elektromagnetycznych,
 - b) hałas i drgania,
 - c) zanieczyszczenie powietrza,
 - d) zanieczyszczenie gruntu i wód,
- 4) możliwość dalszej rozbudowy oraz modernizacji obiektu,
- 5) dogodny dojazd do niego dla pojazdów mechanicznych,
- 6) dopuszczalne ilości materiału wybuchowego wystrzaskanego jednorazowo w gruncie i na jego powierzchni,
- 7) możliwość ekonomicznego doprowadzenia energii elektrycznej,
- 8) możliwość zapewnienia łączności.

§ 6. W skład każdego obiektu budowlanego terenowej bazy szkoleniowej, zgodnie z odrębnymi przepisami, powinny wchodzić:

- 1) strefa strzelań,
- 2) zabezpieczenie główne,
- 3) zabezpieczenie boczne,
- 4) zabezpieczenie dolne,
- 5) zabezpieczenie obsługi celów i urządzeń technicznych,
- 6) elementy infrastruktury technicznej:
 - a) tarczownie,
 - b) punkt zaopatrzenia w wodę,
 - c) ustęp,
 - d) punkt sanitarny,
 - e) punkt amunicyjny,
 - f) punkty nauczania,
 - g) linie instalacji elektrycznej zasilającej, sterującej, oświetleniowej, ostrzegawczej, odgromowej, łączności oraz, w razie konieczności, sygnalizacyjnej.

Rozdział 2

Garnizonowe obiekty szkoleniowe

§ 7. 1. Garnizonowe obiekty szkoleniowe należy lokalizować na terenach o małej wartości gospodarczej, będących w użytkowaniu wojska.

2. Garnizonowych obiektów szkoleniowych nie należy lokalizować w pobliżu obiektów, dla których duże natężenie hałasu może być uciążliwe, zwłaszcza dla szpitali, szkół, ośrodków wypoczynkowych, oraz w wypadkach określonych w przepisach szczególnych. W wypadkach szczególnie uzasadnionych obiekty te mogą być grupowane w ramach ośrodków garnizonowych.

§ 8. Do terenowych obiektów budowlanych garnizonowej bazy szkoleniowej zalicza się:

- 1) garnizonowe strzelnice szkolne,
- 2) plac treningów ogniowych,
- 3) plac ćwiczeń ogniowych załóg wozów bojowych,
- 4) rzutnie granatów bojowych,
- 5) strzelnice pistoletowe i z broni małokalibrowych,
- 6) ośrodek szkolenia taktyczno-ogniowego artylerii,
- 7) strzelnicę do strzelań szkolnych z miotaczy ognia,
- 8) plac treningów ogniowych załóg wozów bojowych i transporterów opancerzonych,
- 9) ośrodki sprawności fizycznej,
- 10) tory sprawnościowe pododdziałów specjalnych,
- 11) ośrodek naziemnego szkolenia spadochronowego,
- 12) ośrodki szkolenia inżynieryjno-saperskiego rodzajów wojsk i służb oraz szkolenia inżynieryjnego wojsk inżynieryjnych,
- 13) ośrodki szkolenia pododdziałów obrony przeciwlotniczej i powszechnej obrony przeciwlotniczej,
- 14) ośrodki szkolenia chemicznego.

Rozdział 3

Poligonowe obiekty szkoleniowe

§ 9. 1. Poligonowe obiekty szkoleniowe należy lokalizować w ośrodkach szkolenia poligonowego będących w użytkowaniu wojska.

2. Poligonowe obiekty szkoleniowe należy lokalizować zgodnie z zasadami dotyczącymi przestrzegania wymaganych warunków bezpieczeństwa, ochrony środowiska naturalnego i ochrony przeciwpożarowej.

§ 10. Do terenowych obiektów budowlanych poligonowej bazy szkoleniowej zalicza się:

- 1) strzelnice bojowe artylerii i przeciwpancernych pocisków kierowanych na wprost,
- 2) rejon strzelań bojowych artylerii i moździerzy z zakrytego stanowiska ogniowego,
- 3) rejon strzelań bojowych artylerii raketowej,
- 4) rejon bojowych strzelań morskich i czołgów,
- 5) ośrodek szkolenia inżynieryjno-saperskiego rodzajów wojsk i służb oraz szkolenia inżynieryjnego wojsk inżynieryjnych,

- 6) rejon strzelań bojowych wojsk obrony przeciwlotniczej do imitowanych celów powietrznych,
- 7) rejon strzelań bojowych wojsk obrony przeciwlotniczej do śmigłowców,
- 8) strzelnicę bojową czofogów,
- 9) strzelnicę dla bojowych wozów piechoty i transporterów opancerzonych,
- 10) strzelnicę bojową do strzelań nawodnych,
- 11) strzelnicę szkolną wozów bojowych,
- 12) strzelnicę piechoty do strzelań sprawdzających,
- 13) kąpieliska stałe i doraźne organizowane nad brzegami rzek, jezior lub innych zbiorników wodnych.

Rozdział 4

Wymagania podstawowe

§ 11. Konstrukcje budowli powinny zachować trwałość i cechy użytkowe w okresie użytkowania ustalonym w projekcie. Elementy budowli ulegające uszkodzeniu lub korozji, w tym również biologicznej, powinny być zabezpieczone przed tymi zagrożeniami i tak skonstruowane, aby była możliwa ich naprawa lub wymiana.

§ 12. 1. Budowle posadawia się na podłożu, które pod wpływem obciążeń konstrukcją, działania wody i innych czynników nie ulega zmianom zagrażającym bezpieczeństwu obiektów budowlanych, uniemożliwiającym lub zakłócającym ich użytkowanie.

2. Podłoże lub jego fragmenty nie spełniające wymagań określonych w ust. 1 należy odpowiednio wzmocnić.

§ 13. Obiekty budowlane terenowej bazy szkoleniowej (garnizonowe i poligonowe) i wchodzące w ich skład budowle należy tak lokalizować, projektować i wykorzystywać, aby:

- 1) zapewnić zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami decyzji ustalającej warunki zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 2) zapewnić optymalne wypełnienie kryteriów użytkowych, gospodarczych, społecznych i ekologicznych,
- 3) ograniczyć do minimum skutki i uciążliwości wynikające z eksploatacji tych obiektów.

§ 14. 1. Budowle powinny być wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Warunki dotyczące należności oraz rozmieszczenia specjalistycznego sprzętu określają odrębne przepisy.

§ 15. Pomieszczenia dla mechanizmów tarczociągów i innych urządzeń technicznych powinny być wyposażone, w zależności od przeznaczenia, w:

- 1) wentylację naturalną lub sztuczną (mechaniczną),
- 2) oświetlenie naturalne i elektryczne,
- 3) izolację termiczną i przeciwwilgociową,
- 4) instalację siłową,
- 5) instalację sygnalizacyjną,
- 6) instalację telefoniczną.

§ 16. Pomieszczenia przeznaczone na czasowy lub stały pobyt ludzi powinny odpowiadać przepisom w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

§ 17. Obiekty budowlane terenowej bazy szkoleniowej powinny być wyposażone, w zależności od rodzaju obiektu, w:

- 1) źródło wody do celów konsumpcyjnych,
- 2) ustęp suchy z materiałów ognioodpornych nad szczelnym zbiornikiem nieczystości,
- 3) elektryczną linię zasilającą napowietrzną lub kablową nn 380/220 V,
- 4) odwodnienie terenu zapewniające prawidłowe, bezpieczne działanie elementów wyposażenia; sposób zależny jest od warunków geologicznych i hydrogeologicznych istniejącego terenu,
- 5) drogę dojazdową o nawierzchni utwardzonej (nie dotyczy obiektów poligonowych) oraz plac manewrowo-postojowy o wielkości zapewniającej postój właściwej liczby pojazdów,
- 6) ogrodzenie ostrzegawcze wysokości minimum 1,0 m.

Rozdział 5

Wymagania szczegółowe

§ 18. Konstrukcja kulochwyty głównego garnizonowych strzelnic szkolnych powinna stanowić zabezpieczenie przed przebicciem pociskami kalibru 7,62 mm (nabój Kb z pociskiem „L”) ze współczynnikiem „2”.

§ 19. 1. Zabezpieczenia boczne należy wykonać z ziemi w postaci nasypu ziemnego lub innego trwałego materiału, równoległe do osi strzelań, jako pełne na odcinku od linii wyjściowej do kulochwyty głównego.

2. Zabezpieczenie boczne powinno:

- 1) zapewnić odporność na przebiccie pociskiem kalibru 7,62 mm (nabój Kb z pociskiem „L”) ze współczynnikiem „2”,
- 2) zabezpieczać wystające od strony linii ognia krawędzie w sposób eliminujący odbicie pocisków rykoszetem,
- 3) być wykonane bez szpar i szczelin.

3. Odporność, o której mowa w ust. 2 pkt 1, dotyczy również przesłon; konstrukcje przesłon od strony linii ognia należy obudować okładziną drewnianą grubości 50 mm lub inną o podobnych właściwościach, umoco-

waną w odległości 290 mm od konstrukcji przestony (dyli żelbetowych). Przestrzeń pomiędzy okładziną drewnianą i konstrukcją przestony należy wypełnić żwirem o granulacji 2–5 mm.

§ 20. 1. Schrony garnizonowych strzelnic szkolnych dla obsługi pola celów i do umieszczenia urządzeń technicznych powinny posiadać konstrukcję ognioodporną, niepodatną na przebicie pociskiem o kalibrze 7,62 mm (nabój Kb z pociskiem „L”) przy współczynniku bezpieczeństwa „2” i zapewniać obsłudze bezpieczne warunki pracy.

2. W skład wyposażenia schronu dla obsługi pola celów wchodzi:

- 1) urządzenia techniczne niezbędne do prawidłowej obsługi pola celów,
- 2) instalacja oświetlenia elektrycznego,
- 3) urządzenia wentylacji grawitacyjnej,
- 4) szczelina obserwacyjna,
- 5) drzwi stalowe z trwałym zamknięciem na zewnątrz i do wewnątrz strefy strzelań, otwierane na zewnątrz schronu,
- 6) instalacja telefoniczna umożliwiająca łączność,

7) otwór okienny zabezpieczony kratą stalową od zewnętrznej strony strzelań — zależnie od warunków terenowych,

8) sygnalizacja ostrzegawcza informująca o sytuacji w strefie strzelań.

§ 21. Konstrukcja kulochwyty głównego garnizonowego placu ćwiczeń ogniowych załóg czołgów (PCO), zabezpieczenia boczne i konstrukcja schronu obsługi celów powinny być odporne na działanie pocisków kalibru 7,62 mm (nabój Kb z pociskiem „C”) ze współczynnikiem „2”.

§ 22. 1. Powierzchnia czołowa kulochwyty garnizonowej strzelnicy szkolnej każdego typu oraz powierzchnia czołowa kulochwyty głównego strzelnicy PCO powinna być zabezpieczona w sposób trwały przez darniowanie.

2. Pozostałe płaszczyzny i powierzchnie robocze strzelnic wymienionych w ust. 1 mogą być porośnięte (obsiane) trawą.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: w z. A. Zafucki